

Сильялістывітвая ВЕСКА

Орган Глускага РК КП(б)Б і Райсовета Дэпутатаў Працоўных.

№ 6 (1164) | Пянядзелак, 12 лютага | 1945 г.

Больш ўгнаенняў—больш хлеба

У справе падняцця ўраджайнасці палёў адно з галоўнейшых месц займаюць арганічныя і мінеральныя ўгнаенні. Да Айчынай вайны калгасы нашага раёна атрымлівалі ад савецкай дзяржавы на ўгнаенне палёў сотні тон мінеральных ўгнаенняў, мелі вялікія запасы такога каштоўнага ўгнаення як гноў. Тым не менш усюды ішла нарыхтоўка мясцовых ўгнаенняў—торфу, попелу, птушынага памёту, кампосту.

Нарыхтоўка мясцовых ўгнаенняў набывае цяпер выключна важнае значэнне. Ні для каго не сакрэт, што запасы гною ў калгасах нашага раёна пампога скараціліся, што ва ўмовах ваеннага часу вельга разлічваць на завоз вялікай колькасці мінеральных ўгнаенняў. Таму зараз неабходна як мага больш нарыхтаваць торфу, попелу і іншых мясцовых ўгнаенняў. Гэтую справу нельга адкладваць. Да яе трэба прыступіць неадкладна.

Калгасы раёна ў гэтым годзе павінны нарыхтаваць і вывезці на поле і на падсціл 100.000 тон торфу, сабраць 150 тон попелу і 40 пентнераў птушынага памёту, накапіць і вывезці пад ураджай гэтага года 30.000 тон гною.

Улічваючы недахоп цягавой сілы ў калгасах, неабходна, каб у кожным калгасе неадкладна прыступілі да вывазкі гною і торфу на поле, шырока выкарыстоўва-

ючы для гэтай работы малапрадукцыйных кароў калгасаў і калгаснікаў. Задача сакратароў партыі, партарганізацый, старшын сельсаветаў і калгасаў, задача камсамольскіх арганізацый і ўсіх агітатараў—растлумачыць усім калгаснікам, што пры выкаванні норм пры вывазцы торфу і гною на сваіх каровах лям атрымоўваюць двойную аплату і, акрамя гэтага, атрымоўваюць фураж за ўсе праработаныя дні згодна норм, прынятых для грамадскай жывёлы.

Старшыні калгасаў павінны даць дастатковую колькасць салома і торфу для падсцілкі кароў калгаснікаў з тым, каб кожны калгаснік даў для патрэб калгаса не менш 60 процантаў маючага ў яго гною.

У метах поўнага выканання плана збору попелу і птушынага памёту ў кожным калгасе павінны быць арганізаваны камсамольска-маладзёжныя брыгады на збору попелу і птушынага памёту.

Зімою трэба ўсебакова і дасканала падрыхтавацца да веснавой сяўбы, каб правесці яе ў максімальна спячылых тэрмінах і на высокім агратэхнічным узроўні. Задачы, якія ставяць перад калгасамі раёна ў справе накаплення ўгнаенняў і вывазкі іх на поле,—адказныя і баявыя.

Поўнага выканання гэтых задач ватрабуе фронт, інтарэсы нашай канчатковай перамогі над ворагам.

Пабеданоснае наступленне Чырвонай Арміі на тэрыторыі гітлераўскай Германіі прадаўжаецца.

Усе сілы нашага народа—на гермічную падтоўмку фронту, на канчатковы разгром гітлераўскай Германіі!

Ад Совецкага Інформбюро

З Аператыўнай Зводкі за 6 лютага

На працягу 9 лютага на Усходняй Прусіі на поўдзень ад Кенігсберга нашы войскі з баямі занялі больш 30 населеных пунктаў і сярод іх ШНАКАЙНЕН, БАРСЛАК, Дзінгорт, Нойенберг, Ворынам, Штабулкен. Адначасова на паўночны ўсход ад ЭЛЬБІНГА нашы войскі авалодалі на пабярэжжы заліва ФРЫШГАС горадам ФРАЙДЭНБУРГ. Нашы войскі акружылі горад Эльбінг і вялі баявыя знішчэнні гарнізона праціўніка.

На ўсход і паўднёвы ўсход ад горада ШТАРГАРД нашы войскі ў рэзультате наступальных баёў авалодалі на тэрыторыі нямецкай ПАМЕРАНІІ населенымі пунктамі Глэмбек, Зільбір, Штольценфельдэ, Петцнік, Враленцін, Дэліц, Пленцых і акружылі гарнізон праціўніка ў горадзе Арысвальдзе. У баях за 8 лютага ў гэтым раёне ўзята ў палон больш 800 нямецкіх салдат і афіцэраў.

У БУДАПЕШЦЕ працягваліся баі на знішчэнні акружанага гарнізона праціўніка, у ходзе якіх нашы войскі занялі 15 кварталяў. У баях за 8 лютага ў заходняй частцы горада (БУДА) узята ў палон звыш 900 салдат і афіцэраў праціўніка. За 8 лютага на ўсіх франтах падбіта і знішчана 174 нямецкіх танкаў. У паветравых баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 55 самалётаў праціўніка.

ДАСТОЙНА СУСТРЭНЕМ 27 ГАДАВІНУ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Насустрэч святу Чырвонай Арміі

У раённым фінансавым адзеле адбылася вытворчая нарада з удзелам падатковых агентаў сельсоветаў. На нарадзе разглядалася пытанне аб ходзе выканання плана мабілізацыі сродкаў у першым квартале.

Перадавыя агенты т. Казік (Клетнянскі сельсовет) і т. Варава (Бярозаўскі сельсовет), ужо выканаўшыя квартальны

план на 50 проц., выклікалі на соцыялборніцтва ўсіх падатковых агентаў раёна.

Работнікі райфінадзела і падатковыя агенты ўзялі абавязацельства — да дня 27 гадавіны Чырвонай Арміі выканаць раённы кварталны план па мабілізацыі сродкаў на 75 проц.

ПАДОБІН.

Пастаяннай брыгадзе — канкрэтнае заданне

Найбольш падярпеўшаму ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў калгасу „Серп і Молат“ калгасы Клетнянскага сельсовета абавязаліся аказаць дапамогу ў будаўніцтве дамоў. З кожнага калгаса выехалі вылучаныя пастаянныя брыгады. З першага дня адчулася некая неарганізаванасць у выніку адсутнасці канкрэтнага задання кожнай пастаяннай брыгадзе. Я лічу, што кожная пастаянная брыгада павінна

атрымаць канкрэтнае заданне — набудаваць за вызначаны час дом.

Калгаснікі нашага калгаса абавязаліся набудаваць да дня 27 гадавіны Чырвонай Арміі дом для калгасніцы Грамыкі Надзі, гаспадар якой — франтавік. І, бяспумненна, абавязацельства сваё мы выканаем у тэрмін.

БАСЯК, старшыня калгаса „3-ці рашаючы“, Клетнянскага сельсовета.

Вучні франтавікам

Нашы вучні з вялікай любоўю і павагай адносяцца да воінаў Чырвонай Арміі. Яны цікавяцца падзеямі на франтах, захопляюцца гераізмам салдат і афіцэраў, які яны працягваюць у барацьбе за канчатковы разгром нямецка-фашысцкіх армій.

У большасці школ нашага

раёна распачаўся збор падарункаў франтавікам к дню Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота. Асабліва арганізавана і ініцыятыўна праходзіць збор падарункаў вучнямі Клетнянскай сямігадовай школы.

МАЗАЛЕЎСКІ.

Лепшы лектар

У састаў лектарскай групы пры РайАНА ўваходзіць загадчык раённай ветлячэбніцы таварыш Грамыка Барыс. Разумеючы, што прапаганда прыродазнаўча-навуковых ведаў набывае ў сучасных умовах асабліва важнае значэнне, таварыш Грамыка працягвае ў студзень ме-

сяц г. г. шэсць лекцый у калгасах Дакольскага, Клетнянскага, Жалвінецкага і Сіманавіцкага сельсоветаў аб шляхах развіцця жывёлагадоўлі. Звыш трохсот калгаснікаў і калгасніц гэтых сельсоветаў праслухалі яго лекцыі. Лекцыі праішлі з добрым поспехам сярод слухачоў.

КОМСАМОЛЬСКАЕ ЖЫЦЦЁ

На справаздачна-выбарчым сходзе

На справаздачна-выбарчым сходзе ў пярвочнай комсамольскай арганізацыі пры Сіманавіцкай сямігадовай школе, які адбыўся 1-га лютага гэтага года з справаздачным дкладам аб праробленай арганізацыйнай рабоце выступіла сакратар пярвочнай комсамольскай арганізацыі таварыш Рыбак Анна Раманаўна.

— У нас, — гаворыць таварыш Рыбак, — да кожнай брыгады ў калгасе былі пастаянна замацаваны па два комсамольцы-настаўнікі, якія арганізавалі вывучэнне кнігі таварыша Сталіна „Аб вялікай Айчыннай вайне“, сістэматычна праводзілі інфармацыі аб становішчы на франтах Айчыннай вайны, чытку газет і мастацкай літаратуры. З комсамольцаў і несаюзнай моладзі былі створаны гурткі мастацкай самадзейнасці, якія некалькі раз выступалі перад насельніцтвам нашага сельсовета, а таксама на раённай алімпіядзе. Значную ўвагу мы ўдзялілі пытанню збора сродкаў у дапамогу дзецям-сіратам. Комсамольцамі было сабрано 40 пудоў бульбы і гародніны.

Пасля дклада разгарнуліся спрэчкі. Выступаючыя ў спрэчках комсамольцы застанаўліваліся на недахопах у рабоце комсамольскай арганізацыі.

Прызнаўшы работу комсамольскай арганізацыі здавальняючай, комсамольцы прыступілі да выбараў камітэта. У састаў камітэта былі выбраны лепшыя комсамольцы Рыбак А. Р., Жлобч Н. і Мігас С. На справаздачна-выбарчым сходзе быў намечан шэраг канкрэтных задач у паліпшэнні работы комсамольскай арганізацыі.

ЛУЦ МАРЫЯ,
інструктар РК ЛК ІМЗ

ПАРАДЫ АГРАНОМА

Мясцовыя ўгнаенні-магутны сродак
уздыму ўраджайнасці

У комплексе агра-тэхнічных мерапрыемстваў адно з галоўных месц займаюць арганічныя і мінеральныя ўгнаенні. Аднак зараз, у часе вайны, па прычыне перагрузкі транспарта практычна гаварыць аб прымяненні мінеральных угнаенняў не прыходзіцца. Адсюль вынікае, што ўвесь баланс угнаенняў будзе складацца з мясцовых рэсурсаў, без нарыхтоўкі і прымянення якіх нельга чакаць высокага ўраджаю.

Галоўным відам мясцовых угнаенняў з'яўляецца гной. У склад гною ўваходзяць усе патрэбныя раслінам спажываныя матэрыі (азот, фосфар, калій, кальцыт), таму яго лічаць поўным угнаеннем. Якасць гною, колькасць знаходзячыхся ў ім спажываных матэрыяў залежыць ад падцілкі, якая ўжываецца на скотных дварах. Лепшай падцілкай лічыцца торф, які дзякуючы сваёй гігроскапічнасці паглынае і ўтрымлівае гняваю жыжу, вельмі багатую азотам. Каштоўнай падцілкай з'яўляецца салома, а таксама ўжываецца лісце, апілки, мох.

Уносіцца гною на адзін гектар ад 24 да 36 тон і звыш. На лёгкіх глебах гной патрэбна ўносіць часцей ды меншымі дозамі, а на цяжкіх глебах — радзей, але большымі дозамі.

Гной можна і патрэбна вазіць на поле ў зімовы час. Навукай абаснавана, а практыкай падверджана, што гной, вывезены зімой у поле, пры правільнай яго ўкладцы не траціць сваіх якасцей.

Партыя і ўрад ставяць перад намі задачу — усю глебу своечасова апрацаваць, абсеяць. Гэтага патрабуюць ад нас інтарэсы фронту, інтарэсы Радзімы. Вось чаму больш свабодны зімовы час патрэбна выкарыстаць на вывазку гною

ў поле, каб разгрузіць гэтым веснавыя работы. У зімовы час неабходна вывезці не менш 50 проц. гною.

Як жа ўкладваць гной пры зімовай вывазцы? Акадэмік В. Р. Вільямс раіць зімовую вывазку гною рабіць наступным парадкам. Ад снегу расчысчаецца плядоўка. Насыпаецца пласт торфу ў 0,5 метра, а потым на яго кладзецца гной у рыхлым стане, але з такім разлікам, каб колькасць гною не перавышала 0,5 метра вышыні і 2 метры шырыні (даўжыня можа быць розная). Складзены такім парадкам гной адразу ж пачынае „гарэць“. Пакуль гной „гарыць“ новую партыю гною ў пачатку кучы не кладуць. Таму ў зімовы час, калі гэты працэс гарэння зацягваецца, раіцца адначасова закладваць некалькі куч. Пасля таго, як высокая тэмпература ў кучы пачне спадаць, гной ушчыльняецца (утантваецца) і ўжо на ўтоптаным плаце можна накладваць новы рыхлы поўмятровы пласт.

Такім парадкам укладваюць гной, пакуль куча не дасягне ў 1,5 метра вышыні. На яе зверху насыпаецца пласт торфу ў 0,5 метра. У месцах, дзе няма тарфяных балот або дастаўка торфу цяжка ажыццявіма, яго можна замяніць глебай пахатнага гарызонта таго ўчастка, на які складваецца гной. Такім парадкам дасягаецца добра разлажыўшыся гной.

Ва ўгнаенні палёў павінен сыграць вялікую ролю торф. Торф здабываемы як летам так і зімой павінен быць добра праветраны. Торф летняй нарыхтоўкі лепш выкарыстаць для падцілак вясны пад яравыя (пад пераворванне), а торфам зімовай нарыхтоўкі лепш угнаваць пад азімыя

або, у сумесі з гноем, пад больш пазнейшыя яравыя культуры. Асноўная ж маса торфу павінна прапусціцца праз хлёў за дадатак да саломенай падцілкі. Торф таксама павінен знайсці шырокае прымяненне для прыгатавання торфкампостаў, для сумесі з гноем у суадносінах на 1 частку гною — 1 частка торфу, для падцілання, пераслоявання і пакрыцця гною ў гнояхавальніках і ў полі пры зімовай вывазцы. У чыстым выглядзе на ўгнаенне трэба ўжываць добра праветраны, добра разлажыўшыся торф. На падцілку буйнай рагатай жывёлы і коням засыпаецца торф пластамі ў 10—12 см. Наложаная частка падцілкі штодня выкідваецца, а сухая разрыхляецца. У замен аддадзенай падсыпаецца свежая падцілка. Праз 10—12 дзён падцілка поўнасю змяняецца. Пры зімовым кампастыраванні торфу робяць суадносіны: на 1 частку гною 1—3 часткі торфу (у залежнасці ад ступені разлажэння торфу і часу закладкі кампосту).

Акрамя азначаных мясцовых угнаенняў, не меншымі дана-можнікамі ў гнявым балансе з'яўляюцца: попел, гнявая жыжа, курыны памёт. Попел — высокакаснае калійнае ўгнаенне, і збор яго патрэбна арганізаваць. Сабраны попел захоўваць у сухім месцы або ў скрытках, унутры абабітых бляхай, строга выконваючы правілы супроць пажарнай аховы. Попел уносіцца пад плуг або пад культывацкую ў колькасці 8—10 цэнтнераў на 1 гектар, а таксама можа быць скарыстаны і на падкормку пасаваў. Уносіцца попел у першую чаргу пад бульбу, кармавыя і цукровыя буракі, лён.

Гнявая жыжа — хутка дзей-

Працяг на 4-й старонцы

ПАРАДЫ АГРАНОМА

Мясцовыя ўгнаенні-магутны сродак
уздыму ўраджайнасці

(П Р А Ц Я Г)

нічаючае ўгнаенне. Ужываецца пераважна для падкормкі ўскодаў. Вельмі добра дзейнічае на карняплоды і капусту. Перад ужываннем змешваецца з вадой з разліку 2 вядры на 1 вядро жыжы.

Птушыны памёт—таксама хутка дзейнічаючае азотнае ўгнаенне. Ужываецца ў сухім выглядзе пад заворванне, культывацыю або ў разведзеным ці сухім выглядзе для падкормкі пасаваў.

Як паказваў вопыт Усесаюзнай сельгасвыстаўкі, перадавыя калгасы і стаханаўцы сельскай гаспадаркі з мэтай падкормкі шырока прымяняюць птушыны памёт і гнявную жыжу. Мы маём усё магчымасці ўгноіць глебу так, каб у 1945 годзе атрымаць высокі ўраджай. У значнай меры гэта будзе залежыць ад таго, як будзе праведзена накапленне і ўжыванне мясцовых ўгнаенняў.

БАЛТУШКІН,
аграном РайЗА.

С У Д

Днямі Глускі нарсуд 1-га ўчастка разгледзеў справу па абвінавачванні грамадзянак вёскі Калюга, Макавіцкага сельсовета, Грыневіч Дар, Іосіфаўны, Дземідовіч Мары і Дзешчані Мары Міхайлаўны, абвінавачваемых у кражы калгаснага збожжа.

Як высветлілася на судовым паседжанні, факты па абвінавачванні грамадзянак Грыневіч Дар і Іосіфаўны, Дземідо-

віч Мары і Дзешчані Мары Міхайлаўны ў кражы калгаснага збожжа поўнаасцю падвердзіліся.

За кражу калгаснага збожжа ў колькасці 70 снапоў грамадзянка Дзешчаня Марыя Міхайлаўна прыгаворана да 2-х год пазбаўлення волі, а грамадзянкі Грыневіч Дар, Іосіфаўна і Дземідовіч Мары да 1 года пазбаўлення волі кожная.

Становішча ў Берліне

СТАКГОЛЬМ, 9 лютага. (ТАСС). Шведская газета „Моргонтыднінген“ змясціла карэспандэнцыю з Берліна, у якой гаворыцца: „Рад прыгарадных рабнаў Берліна цяпер аб'яўлен у стане баявой гатоўнасці. Жыхары прыгарадаў здохлі, авіяны, многія дамы ўзрываюцца. Масты праз Шпрэе замінраваны. У многіх месцах па аўтастрадах, як і вядзе ў Берлін, пабудаваны загароджаныя. Аўтастрада мінавана. У самім Бер-

ліне ўлада цяпер цалкам перайшла ў рукі гестапо. Ва ўмацаваных кронках горада знаходзяцца атрады „СС“. Іх мэтай з'яўляецца не толькі абарона горада, а і пазбаўленне ўсякіх спробаў паўстання. У Берліне ў сучасны момант маецца каля 250 тысяч іншакрайных рабочых. Іх лагеры знаходзяцца пад найстражэйшай вартай. 7 лютага ў Берліне была мабілізавана трэцяя частка „фольксштурма“. Сярод іх многа фізічна слабых людзей.

Развіццё садоўніцтва ў
Беларусі

Народны Камісарыят Земляробства СССР намеріў рад мерапрыемстваў, накіраваных на аднаўленне і развіццё садоўніцтва Беларусі. У гэтым годзе ў калгасах Беларусі будзюць адноўлены сады на плошчы 1500 гектараў, у 1946 годзе—5000 гектараў. На працягу бліжэйшых двух год намерана закласти ягаднікі ў сельгасарцелях на плошчы 900 гектараў.

У рэспубліцы арганізуецца шырокая сетка пітомнікаў, якія павінны забяспечваць калгасы, саўгасы і індывідуальныя падаркі плодовымі дрэвамі, ягаднымі кустамі і іншым.

Прыгаворы па справе
Балгарскіх ваянных злачынцаў

САФІЯ. (ТАСС) Пейшага лютага першы састаў народнага суда Балгарыі вынес прыгавор па справе былых рэгенту, царскіх саветнікаў і міністраў.

Суд прыгаварыў: былых рэгенту—князя Кірыла Прэслаўскага, Багдана Філава і Ніколу Міхава да кары смерці, 5 мільёнаў леваў штрафу і канфіскацыі ўсёй маёмасці.

Да кары смерці, 5 мільёнаў леваў штрафу і канфіскацыі ўсёй маёмасці прыгавораны таксама 22 былыя міністры. Сярод іх: Добры, Бахылаў, Іван Багранаў, Пётр Габроўскі і другія, а таксама 8 былых царскіх саветнікаў.

Да пажыццёвага турэмнага зняволення, 3 мільёнаў леваў штрафу і канфіскацыі ўсёй маёмасці прыгавораны 4 былыя міністры і 2 былыя царскія саветнікі.

9 былых міністраў прыгавораны да розных тэрмінаў турэмнага зняволення ад аднаго да 15 год і да штрафу.